

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Läsår 18/19

Kunskapsskolan Gävle

enligt Skollagen (2010:800) 6 kap., Diskrimineringslagen (2008:567) samt Förordningen (2011:681)

Plan mot kränkande behandling

8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Enligt 6 kap. 7 § skollagen ska huvudmannen även se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Skolan ska beskriva det främjande och förebyggande arbetet i Likabehandlingsplanen.

I enlighet med Skolverkets föreskrifter har skolkurator, lärare, elever hjälpts åt att ta fram en Likabehandlingsplan, plan mot diskriminering och kränkande behandling för att skapa en trygg skolmiljö.

Fastställd av: Thomas Moberg, rektor

Upprättad: augusti 2018

Senast reviderad: augusti 2018

Gäller t.o.m : augusti 2019

Rätten till likabehandling

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla elever i skolan ska ha samma rättigheter. Lagen syftar till att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Främja Likabehandling

I syfte att alla elever ska känna sig trygga och utvecklas.

Främjande arbete;

- bedrivs systematiskt och är en del i det vardagliga arbetet med eleverna
- bygger på kunskap om hur diskriminering, trakasserier och kränkande behandling uppstår
- bygger på faktorer som skapar en trygg miljö där elever blir respekterade som de är
- medarbetare diskuterar egna normer och attityder samt de som genomsyrar den pedagogiska verksamheten
- elever är delaktiga i återkommande diskussioner om normer, attityder och hur goda relationer kan vårdas
- diskussioner kring vad trygghet, jämlikhet, jämställdhet och rättvisa innebär för eleverna
- eleverna behöver ha kunskap om sina rättigheter och skyldigheter
- vardagligt värdegrundsarbete
- skolan har gemensamma rutiner och förhållningssätt som är förankrade i verksamheten

Kränkningar och trakasserier

Enligt 2 kap. 7 § diskrimineringslagen och 6 kap. 10§ skollagen är en huvudman som får kännedom om att ett barn eller en elev som deltar i eller söker till verksamheten anser sig ha blivit utsatt för trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna trakasserierna eller kränkningarna.

Att bli kränkt eller mobbad är att bli utsatt upprepade gånger för negativa handlingar från en eller flera elever eller vuxna, dessa handlingar kan vara:

- * Fysiska (T.ex. att bli utsatt för slag eller knuffar)
- * Verbala (T.ex. att bli hotad, nedvärderad och/eller bli kallad öknamn)
- * Psykosociala (T.ex. att bli utsatt för utfrysning eller ryktesspridning)
- * Text- eller bildburna (T.ex. genom klotter, lappar, sms, mejl, mms eller sociala medier)

Kränkande behandling är handlingar som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker individens värdighet. Kränkningar kan vara synliga och handfasta eller så kan de vara dolda och subtila. Kränkande behandling kan uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjligande eller fysiskt våld. Kränkningar kan även handla om att frysa ut eller hota någon annan. Kränkningar kan äga rum vid enstaka tillfällen eller så kan det vara systematiskt och/eller återkommande. Om det sker upprepade gånger och över tid kan det betecknas som mobbning. Mobbning innebär att den som är utsatt är i ett underläge och känner sig kränkt.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Om någon ur personalen utsätter ett barn eller en elev för trakasserier benämns det diskriminering.

Kränkningar på nätet

Skolan har en skyldighet att ingripa vid trakasserier och kränkande behandling och lagen gör ingen skillnad på om kränkningarna sker på skolgården eller på nätet. Om påstådda kränkningarna har en koppling till verksamheten är den skyldig att utreda det inträffade.

Diskriminering

Lagens definition av diskriminering innebär på ett förenklat sätt att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska också ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Det är förbjudet att diskriminera på grund av

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Vad som är diskriminering eller inte beror på den enskilda situationen. Följande är exempel på sådant som kan vara diskriminering:

- En elev får ett sämre betyg och det har samband med hens etniska tillhörighet.
- En lärare trakasserar en elev och det har samband med elevens könsuttryck.
- Skolan tillåter inte samkönade par att gå tillsammans som par på skoldansen.
- En lärare är sexuellt närgången mot en elev.
- En lärare hindrar en elev från att vara med på gymnastiken för att hon bär huvudduk.
- En elev med dyslexi får inte stöd i undervisningen.

Anmälningsskyldighet

Enligt 6 kap. 10 § skollagen är en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Rutiner för att anmäla

Huvudmannens riktlinjer för anmälan om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling:

Steg 1 Anmäla kränkande behandling

Elev som upplever sig ha sig ha blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling (nedan kallat kränkning) ska informera en medarbetare på skolan som då skyndsamt gör en kränkingsanmälan via länk från Kunskapsporten till Draftit.

Följande steg hanteras av rektor, biträdande rektor samt kurator på skolan.

Under arbetets gång finns möjlighet att delegera ärendet, att begära komplettering av den som anmälde ärendet samt att redigera rapporten.

Steg 2 Utredning

Utredningen fortgår tills allt gjorts för att få klarhet i om den anmälda händelsen objektivt är att anse som kränkande behandling. Det innebär att utredningen fortsätter tills det finns ett rimligt svar på frågan vad som skett och om det som skett varit en kränkning i lagens mening.

Om händelsen inte rent objektivt är att anse som en kränkning, bör den elev som känner sig utsatt få stöd i sin känsla. Men eftersom det inte finns någon som kan anses ha kränkt eleven kan vi heller inte vidta någon åtgärd mot någon annan.

Steg 3 Åtgärder

Om utredningen visar att en kränkning skett, genomför skolan aktiva åtgärder så att kränkningen upphör. Skolans ansvar för detta är långtgående.

De åtgärder som genomförs ska såväl rikta sig mot den som kränker och den som utsatts för en kränkning.

I varje enskilt fall bedöms det om en anmälan ska göras till andra myndigheter. Ansvarig är rektor.

Steg 4 Uppföljning

Åtgärderna följs upp kontinuerligt för att säkerställa att åtgärderna leder till att kränkningarna upphör.

Steg 5 Avsluta ärende

Rektor är den som har behörighet att avsluta ett ärende.

Huvudmannen tar del av ärendet och godkänner att ärendet avslutas eller kontaktar skolan för ytterligare åtgärder i ärendet.

Aktiva åtgärder mot diskriminering

Syftet är att undvika diskriminering utifrån diskrimineringsgrunderna. Skolan undersöker den egna verksamheten för att upptäcka eventuella risker för diskriminering eller repressalier, eller andra hinder för barns och elevers lika rättigheter och möjligheter. Det kan både vara reella, faktiska hinder och hinder i form av attityder, normer och strukturer.

1. Kartlägga/ Undersöka

- skolan undersöker svaren på de frågor i den årliga företagsgemensamma enkäten som handlar om trygghet och trivsel
- skolan kartlägger tidigare anmälningar utifrån diskrimineringsgrunderna (individnivå/ basgruppsnivå/ organisationsnivå)
- skolan kartlägger tidigare anmälningar om kränkning och trakasserier (individnivå/ basgruppsnivå/ organisationsnivå)
- Skyddsombudet på skolan sammanställer elevskyddsombudens bild av den psykosocialmiljön genom samtal
- Skyddsombudet på skolan lämnar information till eht om den psykosocialmiljön
- elevhälsoteamet tittar på den samlade bild de har av den psykosocialmiljön på skolan utifrån ex trygghetssamtal, besök i arbetslag/ ämneslag (organisationsnivå)
- skolsköterskan ger Input från hälsoenkäter/ hälsosamtal på ett elevhälsosteamsmöte
- skolan gör en översyn över skolans ordnings- och trivselregler
- den psykosocialmiljön diskuteras på apt utifrån huvudmannens kartläggning på organisationsnivå

Skolans kartläggning av läsåret 17/18

Under året har vi arbetat med både förebyggande och främjande åtgärder.

Utvärdering ärenden i THT

Vi har varit snabba att agera under läsåret och följt konsekvenstrappan, vilket fått till följd att konflikter har kunnat redas ut snabbt.

Hela-skolan-ansatser:

- Vi har under läsåret haft 3 trygghetsdagar med olika teman.

Systematik:

- Diskrimineringsgrunderna: åk 7 har jobbat med dem under året
- Värdegrundsarbete: jobbat med under läsåret på BG 1g/v
- Trygghetsvandring delvis genomfört i och med elevrådets bearbetning av bg-rådets alla önskemål.
- Stärka årskursen - mycket arbete på olika sätt i alla årskurser under året
- Språkbruk: 2 personer från THT har gått fortbildning i Falun. Vi har skapat ett material om språkbruk och maktspel.
- Samtalsgrupper åk 6 & 8: Delvis i åk 6, kill och tjejgrupper på BG åk 8
- Arbeta med trygghetsenkät Gävlemodellen har inte genomförts på basgruppsnivå. Vi behöver lägga in det i årshjulet för trygghetsarbetet.
- Elevrådet: en vuxen är utsedd för att stötta elevrådet. De har genomfört en trygghetsdag vid jul, samt drivit flera frågor som förändrat både miljön, trivselregler och caféutbud.
- Introduktion om nätetik sker för nya grupper i början av varje läsår.

Relationsfrämjande

- Elever har varit delaktiga: Elevrådet ansvarat för trygghetsdagen vid jul, fått mer inflytande över sin skola
- Genom att vi stärker årskursen lär eleverna känna varandra över årskursen och bidrar till ökad trygghet.
- Musikalen har byggt upp trygga relationer mellan elever från olika årskurser. De har även arbetat med marknadsföring av skolan på olika platser i kommunen vid flera tillfällen.

Det vi behöver utveckla är fadderverksamheten. Vi behöver en tydlig struktur för hur det ska se ut och fungera.

2. Identifiera

Risker

Miljö

Vi har under föregående läsår arbetat för att skapa en mer studiefokuserad miljö på skolan. Vi har utvecklat skolans workshop-arbete. Enligt kunskapsskolans enkätundersökning upplever eleverna att studieron på skolan har ökat med 19 procent. Det har lett till en mer trygg och lugn miljö på skolan. Vi upplever ändå att det finns platser på skolan som kan upplevas som otrygga varpå vi behöver fortsätta att aktivt arbeta för en tryggare skolmiljö.

Okunskap

Eftersom okunskap är en av de största riskerna för kränkningar behöver vi kontinuerligt informera

och föra levande diskussioner om vad diskriminering, kränkningar och trakasserier egentligen är, både med elever och personal. Vi arbetar aktivt med värdegrund både på basgruppssamlingar och på stormöten med personal.

Nätproblematik och programvaror

Elever är uppkopplade och i kontakt med varandra både under skoltid och på fritiden. Det som händer på fritiden påverkar skolvardagen. Eftersom vi använder chromebooks som våra verktyg finns det möjligheter att lätt kommunicera med varandra på ett dolt sätt även under skoldagen. Skolan har som policy att samla in mobiltelefonerna, men appar som "Hangout" på Google är lättillgängliga och används av elever.

3. Analys

Miljö

Våra undersökningar har visat att de kränkningar som förekommer sker t.ex. vid skåpen, i miljöer där det inte finns någon vuxen, samt på fritiden utanför skolan och på nätet.

Okunskap

Våra värderingar och normer påverkar vårt sätt att bemöta andra människor. Det som ibland kan uppfattas som skoj eller tillsägelser kan vara en kränkning. Därför behöver alla bli medvetna om detta. Vi upplever att vårt arbete med trygghet och värdegrund gör att eleverna vill och vågar öppna upp sig och berätta om saker som händer.

Nätproblematik och programvaror

På nätet kan man på skoltid och på fritiden kränka varandra utan att någon vuxen eller någon annan har insyn. Vi tror att det behövs diskussioner med eleverna där vi som personal får ta del av elevernas tankar och idéer kring sociala medier.

4. Utvärdering av de tidigare insatserna i det förebyggande arbetet

- Vårt arbete med nätet, diskrimineringsgrunderna och kill/tjej-grupper har fått en större effekt då eleverna vågar anmäla kränkningar när det sker och förstår innebörden av vad kränkningar innebär, samt blir delaktiga i lösningen av problemet
- Trygghetsdagarna och hela skolan ansatsen har skapat större samhörighet på skolan
- Trygghetskameror har gjort rastzonen till en tryggare miljö
- Arbetet kring en mer studiefokuserad miljö har ökat tryggheten och studieron på skolan.

5. Våra mål

- att alla ska få utvecklas i en trygg miljö, det gäller såväl kunskapsutveckling som social utveckling
- att alla ska utveckla förståelse och respekt för andra människor
- att alla ska utveckla sin förståelse för grundläggande demokratiska värderingar

Hur ska vi nå målen?

- systematik (trygghetsteam, EHT, återkommande aktiviteter, samsyn bland personal)
- relationsfrämjande aktiviteter (delaktighet, kunna påverka sitt eget handlingsutrymme)
- hela-skolan ansats (alla elever och all personal är medvetna om hur man agerar när någon blir kränkt)
- positivt skolklimat (kreativitet, engagemang, attityder, normer och värderingar)

Aktiviteter för att nå målen

Systematik

- Alla elever och medarbetare informeras om Kunskapsskolans ställningstagande mot mobbning, kränkande behandling och diskriminering.
- Planen mot diskriminering och kränkande behandling revideras och upprättas av trygghetsteamet samt görs känd för såväl elever som föräldrar och medarbetare. När planen är fastställd så hålls genomgång med medarbetarna, information sker till eleverna på basgruppssamling och föräldrarådet får ta del av planen. Den läggs också ut på skolans hemsida.
- Då mobbning, trakasserier och kränkningar även kan ske via Internet så arbetar vi med att uppmärksamma eleverna om vad integritet på nätet innebär.
- Det åligger alla medarbetare ett särskilt ansvar att vara uppmärksam på alla former av mobbning, trakasserier, kränkande behandling och diskriminering. *Alla* vuxna ute i verksamheten ska vara ett stöd för *alla* elever.
- Genom att reagera omgående på varje form av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling visar skolan att detta är något som inte tolereras.
- Alla medarbetare på skolan har ett ansvar för att trivselreglerna* efterföljs. Trivselreglerna ska även främja den psykosociala miljön.
- Föräldrar uppmanas att omedelbart ta kontakt med oss om de får signaler hemma på att deras barn mår dåligt eller är ledset. Samarbetet med föräldrarna är för oss en mycket viktig komponent i vårt arbete med eleverna.
- I antagningsprocedurerna tillämpas turordning i köplats vilket gör att all form av diskriminering elimineras.
- Lokalernas utformning och stor tillgänglighet av vuxna skapar en trygg psykosocial miljö.

Relationsfrämjande

- Under de regelbundna handledarsamtalen får lärare och elever möjlighet att lära känna varandra på ett förtroendefullt sätt vilket ger eleverna trygghet.
- Den personliga handledaren genomför en gång per termin en kartläggning över stämningen och klimatet i gruppen.
- Den personliga handledaren följer upp sina elevers närvaro dagligen.
- Under basgruppssamlingarna diskuteras moraliska och etiska frågor.
- Demokratins värdegrundsfrågor behandlas regelbundet i de återkommande Trådkurserna, Världenkurserna och i de dagliga nyhetsinslagen.
- I de så kallade "Jag-kurserna" arbetar eleverna med sin personliga utveckling vad gäller relationer, ställningstaganden i olika frågor etc. Kurserna innehåller även anatomi och kroppens fysiska utveckling.

- Varje elev på skolan tränas i att ta ett eget ansvar för såväl sina studier som det sociala livet och miljön.

Positivt skolklimat

- Musikal
- Musikinriktning
- Skol-IF
- Elevrådet
- Café
- Lågaffektivt bemötande

Hela-skolan-ansats

- Under läsåret anordnas 3 trygghetsdagar i skolan med värdegrundsarbetet som bas. Ansvarig för den dagen är skolans olika ämneslag och elevrådet, i samarbete med Trygghetsteamet och EHT.
- Skolans Elevråd är aktivt i frågor som rör bl a demokrati och elevinflytande. I elevrådet finns en representant från varje basgrupp.
- Varje år besvarar elever, föräldrar och medarbetare enkätundersökningar vad gäller bl a mobbning, trivsel etc.

Skolans aktiviteter för läsåret 18/19

Mål	Aktiviteter	Ansvarig	När
Hela skolan ansats	Årshjul för förebyggande och främjande åtgärder på bg-samling upprättas Bygga material för alla årskurser	THT	Kontinuerligt under läsåret 18/19
Hela skolan ansats	Jobba med enkäterna KS och Gävlemodellen	Bg-ledare	1 g/termin
Hela skolan ansats	Trygghetsdagar	Ämneslärare	3 ggr/läsåret
Systematik	Diskrimineringsgrunderna på BG, olika material för de olika årskurserna	Bg-ledare	8 veckor/läsåret

Systematik	Värdegrundsarbete på BG -mobbing -kränkningar -trakasserier -framtidsförmågor	Bg-ledare	1g/v
Systematik	Trygghetsvandring på skolans områden	Elevrådet + elevråds ansvarig	Vårtermin - januari
Systematik	Elever delaktiga i framtagandet av aktiviteter genom elevrådet	Elevråd	1 g/läsår
Relationsfrämjande	Samtalsgrupper i åk 6-8.	EHT, THT	Under läsåret
Relationsfrämjande	Fadderverksamhet mellan åk 8 och åk 6.	A-ledare åk 6 och 8	Under läsåret
Relationsfrämjande	Stärka årskursen, t.ex. gemensamma bg samlingar	A-lag	3 ggr/termin
Relationsfrämjande/ positivt skolklimat	Musikal - Elever från olika årskurser jobbar tillsammans och framför egenproducerad story under vt19	Musiklärare Elevcoach	Under läsåret
Relationsfrämjande	Musikinriktning - Elever från olika årskurser jobbar tillsammans med att utveckla sina musikaliska förmågor och har spelningar vid flera tillfällen under läsåret	Musiklärare Elevcoach	Under läsåret

5. Följa upp och utvärdera

Utvärdering och uppföljning sker dels på regelbundna möten mellan rektor och grundskolechef, samt vid de årliga enkätundersökningarna. Trygghetsteamet gör även en utvärdering i slutet av läsåret.

Handlingsplan

Hur elever och vårdnadshavare anmäler kränkning till skolan

- kontakta basgruppshandledare eller annan lärare via telefon eller mejl

- kontakta kurator, skolsköterska eller annan vuxen

Information till vårdnadshavare om vad som kommer att ske med dem som utsätter andra för diskriminering och kränkande behandling

- Var och en som får vetskap om någon form av mobbning, trakasserier eller kränkande behandling ska alltid informera skolans Trygghetsteam. I Trygghetsteamet ingår rektor, kurator, samt en pedagog från varje årskurs.

Handlingstrappa vid händelse av enstaka kränkning, mobbning eller trakasserier elev mot elev.

Steg 1

- Meddela berörd basgruppshandledare, som samtalar med respektive involverad elev samt kontaktar hemmet.
- Frågor: Vad, var, hur och vem/vilka var med, vilka har sett?
- Uppföljningsdatum bestäms och händelsen dokumenteras i elevhälsokortet. Arbetslaget och trygghetsteamet informeras.

Om önskat resultat inte uppnås går man vidare till

Steg 2

- Möte på skolan med elev, föräldrar och handledare, handlingsplan upprättas, uppföljningsdatum bestäms.

Om önskat resultat inte uppnås går man vidare till

Steg 3

- Anmälan till Trygghetsteamet via rektor.
- Åtgärdsprogram upprättas.
- Socialtjänsten kan kontaktas.

Om det inte fungerar

- Om du som elev inte tycker att det fungerar, om vi på skolan inte lyssnar eller gör fel, ska du prata med dina föräldrar. Det är då viktigt att dina föräldrar kontaktar skolan för att vi ska kunna lösa problemet tillsammans.

Tycker ni trots det att skolan har gjort fel, ska ni anmäla det till Barnombudsmannen (BEO).

Mer information får du på Skolinspektionens hemsida

<http://www.skolinspektionen.se/sv/BEO/Om-BEO/>

Mejladress: beo@skolinspektionen.se.